

Lausunto Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisuunnitelman ja sen liitteiden luonnoksista vuosille 2024–2025

Lausunnon antaja:	Haapaveden kaupunki
Päivämäärä:	26.2.2024

Suunnitelmat kokonaisuutena	
Myönteinen palaute	-Suunnitelmat selkeitä ja konkreettisia. Valmistelutyössä on osallistettu laajasti eri tahoja, mikä näkyy suunnitelmien sisällöissä.
Muutos- ja kehittämistoiveet	-Miten suunnitelmien toimenpiteet saadaan jalkautettua kaikille toimijoille niin, että heillä on samat käytänteet joka osa-alueella?

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisuunnitelma	
Sisältöä koskeva myönteinen palaute	-Painopiste ja tavoitteet ovat linjassa yhteisesti käytyjen keskustelujen kanssa. -Listatut tavoitteet tärkeitä, samoja tavoitteita löytyy myös kuntien hyvinvointisuunnitelmista. -Hyvä, että asukkaan oman toiminnan merkitystä on nostettu esille. On kuitenkin muistettava myös, että kaikilla ei ole voimavaroja tai muuten mahdollisuutta ottaa vastuuta omasta toiminnastaan. -Linkit kuntien omiin hyvinvointikertomuksiin ja -suunnitelmiin. Kunnilla myös omia erityispiirteitä, jotka selviävät näistä dokumenteista. -Tuodaan konkreettisesti esille ennaltaehkäisevän työn taloudellista merkitystä.
Muu myönteinen palaute	-Dokumentin selkeys -Selkokieliisyys lisää saavutettavuutta -Suunnitelmaan on saatu laaja näkökulma osallistamalla valmisteluun eri tahoja, kaikenikäisten ääni on kuuluvilla.
Sisältöä koskevat muutos- tai kehittämistoiveet	-Lisää konkreettisia esimerkkejä toimenpiteistä, joilla tavoitteita saavutetaan, esimerkiksi miten alueen asukkaiden osallistumismahdollisuuksia toteutetaan/parannetaan. -Kappale 4.3 Kuntien ilmoittamien yhteistyömallien jatkuminen olisi hyvä näkyä suunnitelmassa.
Muut muutos- tai kehittämistoiveet	

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma	
Sisältöä koskeva myönteinen palaute	-Periaatteet pääasiassa hyviä ja oikeansuuntaisia -Suunnitelmassa esiintyviä huomioita tehty myös kunnissa
Muu myönteinen palaute	-Asioita huomioitu usealta kannalta -Kuvat toiminnasta hyviä -Sisältöä kattavasti -Suunnitelmassa kuvattu sijoitetun lapsen koulupolkumalli vaikuttaa toimivalta
Sisältöä koskevat muutos- tai kehittämistoiveet	-Suunnitelmassa todetaan, että lastensuojeluilmoitusten määrät ovat kasvussa, mutta toisaalta tavoitteena on lastensuojelun asiakasmäärien laskeminen 10%:lla. Käytännön kokemus koulumaailmasta puoltaa kuitenkin sitä, että lasten ongelmiin pitää puuttua entistä nopeammin ja ollaan valmiita myös tekemään tarvittaessa järeitäkin lastensuojelun toimenpiteitä, jos tarve vaatii.
Muut muutos- tai kehittämistoiveet	

Opiskeluhuollon suunnitelma	
Sisältöä koskeva myönteinen palaute	-Alueellinen opiskeluhuollon suunnitelma on laadittu yhteistyössä eri toimijoiden ja mm. alueen sivistysjohdon kanssa ja kattaa siten kuntien sivistysjohdon mielipiteet -Tavoite 3 kohdassa 5.2. (Vahvistetaan tiedonkulkua ja yhteistyötä koulutuksen ja opetuksen järjestäjien ja opiskeluhuollon toimijoiden välillä) on erittäin tärkeä
Muu myönteinen palaute	
Sisältöä koskevat muutos- tai kehittämistoiveet	-Tiedottamiseen opiskeluhuollosta hyvinvointialueelta sivistystoimeen ja kouluille toivotaan nykyistä enemmän resursseja
Muut muutos- tai kehittämistoiveet	

Neuvolasuunnitelma	
Sisältöä koskeva myönteinen palaute	-Kattava sisältö
Muu myönteinen palaute	-Asioita huomioitu usealta kannalta -Kuvat toiminnasta hyviä
Sisältöä koskevat muutos- tai kehittämistoiveet	
Muut muutos- tai kehittämistoiveet	

Työkykyohjelma	
Sisältöä koskeva myönteinen palaute	-Tunnistetaan työikäisten palvelutarve ja palvelukentän tämänhetkiset haasteet -Monialaisen yhteistyön merkitys nostetaan hyvin esiin -Yhteisövaikuttavuuden periaatteet hyvä pohja toiminnan kehittämiseksi -Se, että palveluita kehitetään siten, ettei niihin pääsyyn luoda liiallisia kriteerejä, on erittäin tärkeää
Muu myönteinen palaute	
Sisältöä koskevat muutos- tai kehittämistoiveet	-Kuntien palvelut koordinoivat tällä hetkellä monessa kunnassa työikäisten palvelupolkuja ja tekevät usein eniten verkostotyötä. Päällekkäisen työn vaara on selvästi olemassa ja yhteistyömallia kuntien kanssa tulee avata enemmän. -Alueellisuuden lisäksi pystyttävä sovittamaan uusia malleja myös yksittäisiin kuntiin, kunnissa hyvin erilaisia käytänteitä. Erilaisuus ei tässä kohtaa aina ole negatiivista, se voi olla myös rikkautta, kun tietotaitoa ja toimivia työtapoja jaetaan.
Muut muutos- tai kehittämistoiveet	-Materiaalissa nostetaan esiin pohdinta työttömien terveystarkastusten keskittämisestä, tätä samaa keskustelua tulisi käydä myös lääkäriresurssien osalta. Tällä hetkellä lääkäriaikoja on erittäin haastavaa saada sellaisille lääkäreille, jotka ovat perehtyneet esim. asiakkaan palveluprosessien vaatimien lausuntojen kirjoittamiseen. Jos työttömien terveystarkastusten kautta pääsisi suoraa lääkärille, jolla olisi ajantasaista osaamista esim. kuntoutusten vaatimien prosessien ja lausuntojen osalta, olisi säästö varmasti selkeä, vaikka aikoja jouduttaisiinkin odottamaan.

Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma	
Sisältöä koskeva myönteinen palaute	-Hyviä huomioita tehty
Muu myönteinen palaute	-Hyvä, että valmisteluun on otettu mukaan Pohteen vanhusneuvoston jäsenet
Sisältöä koskevat muutos- tai kehittämistoiveet	-Enemmän pohdintaa ikäihmisten ja digitalisaation suhteesta. Monia ikäihmisiä huolettaa palvelujen digitalisoituminen. -Palveluasumispaikkojen vähentäminen huolettaa
Muut muutos- tai kehittämistoiveet	
Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma	
Sisältöä koskeva myönteinen palaute	-Sisältö kattava -Indikaattoritieto lopussa tärkeä olla esillä
Muu myönteinen palaute	-Selkeästi ja nopeasti löydettävissä tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit -Tetävänjako kuntien ja hyvinvointialueen välillä kerrottu selkeästi
Sisältöä koskevat muutos- tai kehittämistoiveet	
Muut muutos- tai kehittämistoiveet	

Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn suunnitelma

Sisältöä koskeva myönteinen palaute	-Hyvä, että väkivallan monet muodot tuodaan suunnitelmassa esille -Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit konkreettisia -Suunnitelmassa hyviä vinkkejä, mitä asukkaat voivat myös itse tehdä lähisuhdeväkivallan ehkäisemiseksi
Muu myönteinen palaute	-Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit nopeasti luettavissa
Sisältöä koskevat muutos- tai kehittämistoiveet	
Muut muutos- tai kehittämistoiveet	

Kulttuurihyvinvoinnin suunnitelma

Sisältöä koskeva myönteinen palaute	-Etenkin kulttuuriyhdyshenkilöt ja oma budjetti kulttuurille ovat erittäin tärkeitä huomioita -Erittäin hyvä, että Pohde koordinoi Kaikukorttikokeilua alueellisesti
Muu myönteinen palaute	-Hienoa, että kulttuurin merkitys hyvinvoinnille on tiedostettu Pohteella ja kulttuurihyvinvoinnista on laadittu oma suunnitelma
Sisältöä koskevat muutos- tai kehittämistoiveet	-Suunnitelmassa voisi avata, millä käytännön järjestelyillä Pohde auttaa kuntia ja muita toimijoita toteuttamaan kulttuuripalveluja Pohteen asiakkaille -Olisi tärkeä selkeyttää työnjakoa Pohteen ja kunnan välillä siitä, kuka tuottaa kulttuurielämyksiä mm. palveluasumisyksiköihin.
Muut muutos- tai kehittämistoiveet	-Onko hoivamuusikkotoimintaa pohdittu yhtenä mahdollisuutena toteuttaa kotiin tai palveluihin vietävää taidetoimintaa?

Suunnitelma terveyden edistämisestä Pohteen sairaaloissa

Sisältöä koskeva myönteinen palaute	-Oleelliset riskitekijät nostettu esille -Selkeät ohjeistukset puheeksiotosta
Muu myönteinen palaute	-Sekä alueellinen että kansallinen yhteistyö on tärkeää
Sisältöä koskevat muutos- tai kehittämistoiveet	
Muut muutos- tai kehittämistoiveet	

Ravitsemusterveyden edistämisen suunnitelma	
<i>Sisältöä koskeva myönteinen palaute</i>	-Yleisellä tasolla toimenpiteet konkreettisia -Kuntien omat ruokaraadit hyvä idea
<i>Muu myönteinen palaute</i>	-Lopun kuvio kiteyttää selkeästi tavoitteet ja toimenpiteet eri tilanteissa
<i>Sisältöä koskevat muutos- tai kehittämistoiveet</i>	
<i>Muut muutos- tai kehittämistoiveet</i>	-Alussa mainitut tavoitteet voisivat olla esitettynä niin, että ne löytyvät nopeasti selaamalla

Kun lausunto on valmis,

- lähetä se sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@pohde.fi
- kirjoita viestin otsikkoriville "Lausunto hyvinvointisuunnitelmasta".